Dosarul nr.21r-1177/23 (PIGD nr.1-22129375-02-21r-04052023)
Judecător: Alina Gorceac (Judecătoria Chișinău sediul Ciocana)

D E C I Z I E
În numele Legii
/dispozitiv/

23 octombrie 2023 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Igor Mânăscurtă
Judecători: Oxana Robu și Stelian Teleucă
Cu participarea:
Procurorului Popov Oleg
Avocatului Danciuc Ghenadie
Condamnatului, prin intermediul teleconferinței *****

judecând în şedinţă deschisă, în ordine de recurs, recursul condamnatului ***** și recursul suplimentar al avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului *****, declarat împotriva încheierii Judecătoria Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023 cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova” în privința condamnatului *****,

Pricina s-a aflat pe rolul:
-primei instanțe de la data de 05.09.2022 până la data de 16.03.2023;
-instanța de recurs de la data de 04.05.2023 până la data de 23.10.2023.
Procedura de citare legală a fost executată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recursului, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct.1), lit.a) CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul condamnatului ***** și recursul suplimentar al avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului *****, casează total încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023, dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Igor Mânăscurtă

Judecătorii: Oxana Robu

Stelian Teleucă

Dosarul nr.21r-1177/23 (PIGD nr.1-22129375-02-21r-04052023)
Judecător: Alina Gorceac (Judecătoria Chișinău sediul Ciocana)

D E C I Z I E
În numele Legii

23 octombrie 2023 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Igor Mânăscurtă
Judecători: Oxana Robu și Stelian Teleucă
Cu participarea:
Procurorului Popov Oleg
Avocatului Danciuc Ghenadie
Condamnatului, prin intermediul teleconferinței *****

judecând în şedinţă deschisă, în ordine de recurs, recursul condamnatului ***** și recursul suplimentar al avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului *****, declarat împotriva încheierii Judecătoria Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023 cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova” în privința condamnatului *****,

Pricina s-a aflat pe rolul:
-primei instanțe de la data de 05.09.2022 până la data de 16.03.2023;
-instanța de recurs de la data de 04.05.2023 până la data de 23.10.2023.
Procedura de citare legală a fost executată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recursului, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct.1), lit.a) CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 13.09.2019 ***** a fost condamnat în baza art. 27, art.145 alin. (2), lit.a, i, j), art. 145 alin.(2) lit. j); art.84, art.145 alin. (2), lit. a, i, j) art. 42 alin. (5), art. 145 alin. (2), lit,j), art. 70 alin. (3^1), art. 174 alin.(1), art. 84, art. 85 Cod penal, fiind condamnat la 19 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin scrisoarea nr. 5/B-246/22 din 26.08.2022, administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul l-a informat pe condamnatul *****, că în privința acestuia nu poate fi aplicată Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, dat fiind faptul, că conform prevederilor art. 107 alin.(3) Cod penal: Amnistia nu se aplică în cazul săvârşirii de infracțiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)-(4), precum şi persoanelor care au

săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171- 171[1], 201, 206, 208, 208[1] şi 208[2].

Totodată, la data de 30.08.2022, în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare cererea condamnatului *****, cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023, s-a respins cererea condamnatului *****, cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea încheierii, condamnatul ***** a declarat recurs prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă aplicarea în privința lui ***** a prevederilor art. 7 și 9 a Legii cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023, recurs suplimentar a declarat avocatul avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului ***** prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs apărarea a invocat că condamnatul a invocat inclusiv şi art. 7 alin. (1) lit. e) a legii cu privire la amnistie.

Indică apărarea că condamnatul a depus cerere la comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate. Astfel, calea prealabilă de soluționare a cereri conform art. 1 alin. (2) din legea nr. 243 din 24.12.2021 a fost respectată, însă penitenciarul nr. 9 a ignorat cererea condamnatului privind aplicarea amnistiei, nefiind transmisă comisiei speciale, astfel fiindu-i încălcat dreptul condamnatului la aplicarea actului amnistiei.

Afirmă recurentul că potrivit art. 9 a legii cu privire la amnistie, persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.

Opinează că instanța de judecată, prin încheierea din 16.03.2023, a preluat argumentele instituției penitenciare fără a efectua o verificare şi cercetare a materialelor dosarului şi ale argumentelor condamnatului privind aplicarea actului de amnistie, nu a luat în considerație că comisia specială nu a examinat cererea condamnatului, care este o condiție obligatoriei conform legi nr. 243/2021, cu privire la amnistie. Astfel, plângerea condamnatului a fost înaintată judecătorului de instrucție şi din motivul că instituția penitenciară a refuzat să examineze cererea condamnatului privind aplicarea amnistiei.

Deci menționează recurentul că instanța de judecată a examinat plângerea condamnatului superficial, tară a constata circumstanțe importante pentru luarea

unei soluții corecte. În instanța de judecată instituția penitenciară nu a prezentat probe privind imposibilitatea aplicării actului de amnistie pentru fiecare infracțiune din concursul de infracțiuni, pentru care a fost condamnat *****. Concluzia instanței privind respingerea cereri condamnatului a fost emisă fără a lua în considerație sentința Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 13.03.2019, care a fost examinată de instanța de judecată, fiind anexată la cauza penală. Unde este indicat că ***** este condamnat şi pentru alte infracțiuni, înafară de art. 174 alin. (1) CP al RM. Pentru celelalte infracțiuni, din cumulul de infracțiuni, se poate aplica actul de amnistie.

Prin urmare, reiterează apărarea că prima instanță nu şi-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea adoptată, astfel, dreptul de a fi auzit a fost încălcat, or, dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanța de fond.

Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în proces şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecțiile formulate de către părți, în sensul principiului procesului echitabil, garantat de art. 6 din Convenție, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate cu atenție şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Ca urmare, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu remiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.

Procedura de citare legală a fost executată.

*Avocatul Danciuc Ghenadie în numele condamnatului ***** şi condamnatul prin intermediul teleconferinței* în ședința instanței de recurs au solicitat admiterea cererii de recurs declarate de avocat și condamnat în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Procurorul Popov Oleg în ședința instanței de recurs au solicitat respingerea cererii de recurs declarate de avocat și condamnat în baza motivelor de fapt și de drept invocate, pledînd pentru menținerea fără modificări a încheierii recurate.

În şedinţa instanței de recurs reprezentantul Penitenciarului nr. 9 Pruncul fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul examinării cauzei în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat, nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Astfel, Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Penitenciarului nr. 9 Pruncul, nefiind încălcat în cazul dat dreptul la un proces echitabil or, potrivit art. 447 alin.(1) CPP *Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului şi celorlalte părţi. Participarea procurorului şi a avocatului în şedinţa instanţei de recurs este obligatorie.* ***Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului,*** *însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informîndu-i despre aceasta.*

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părţile, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a admite recursul declarat de către condamnatul ***** și recursul suplimentar al avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului *****, de a casa total încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023, din următoarele considerente.

Potrivit art. 437 Cod de procedură penală (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *1) respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

Conform art. 471 al. (1) Cod de procedură penală ***(****1) Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite*. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1)

pct.3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art.469 alin.(1) pct.14) poate declara demers şi procurorul.

Chestiunea specificată la art.469 alin.(1) pct.14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.

(3) La soluționarea chestiunilor prevăzute în art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-9), 11), 14)-17), participarea condamnatului în ședința de judecată este obligatorie, cu excepția cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanță. Condamnatul prezent la ședință are dreptul să ia cunoștință de materialele prezentate instanței, să participe la examinarea lor, să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicații, să prezinte probe.

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod”.

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile si interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către judecătorul de instrucție ceea ce a dus la atingerea dreptului condamnatului la un proces echitabil.

Colegiul Penal reține că potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, „Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță şi asupra drepturilor persoanei vătămate. (3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârşirii de infracțiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârşit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175^1, 201, 206, 208, 208^1 şi 208^2.

În conformitate cu art. 1 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, nr. 210 din 29 iulie 2016 (*1) Prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate care manifestă căinţă activă în cadrul procesului penal şi celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probaţiune sau termenului de probă şi sânt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2–9, 11 şi 12***.** (2) Căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 din Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise. (3) Aplicarea oricărei modalități de liberare de pedeapsă penală, prevăzute de prezenta lege, poate avea loc doar în condițiile în care organul de urmărire penală, instanța de judecată sau judecătorul de instrucție constată întrunirea cerințelor stipulate la alin. (1).

În conformitate cu art. 13 alin.(1) a legii menționate, „Persoanei condamnate la închisoare căreia nu i se pot aplica prevederile art. 6–9, 11 sau 12 i se reduce termenul de pedeapsă în partea neexecutată la data intrării în vigoare a prezentei legi după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv; b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani.

(2) Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 10 alin. (1) lit. a), c), e), i) sau j)."

Art.10 alin.(1), lit. j),indică că „Prevederile art. 1–9 nu se aplică persoanei: condamnate pentru concurs de infracțiuni căreia, cel puțin pentru una dintre infracțiuni, îi sunt aplicabile prevederile lit. a)–g);"

Lit. d) din alin.(1), art.10,indică că „d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002: art. 135–139; art. 140 alin. (2); art. 140/1–145; art. 151; art. 158 alin. (2)–(4); art. 164 alin. (2) şi (3); art. 165; art. 166 alin. (2) şi (3); art. 168 alin. (3); art. 171 alin. (2) şi (3); art. 172 alin. (2) şi (3); art. 174–1751 ; art. 179 alin. (3); art. 1812 alin. (5); art. 186 alin. (5); art. 187 alin. (2)–

(5); art. 188; art. 189 alin. (3)–(6); art. 190 alin. (3)–(5); art. 191 alin. (3)–(5); art. 2011 ; art. 205; art. 206; art. 208–209; art. 211 alin. (2); art. 212 alin. (2)–(4); art. 216 alin. (3); art. 217 alin. (3) şi (4); art. 2171 alin. (2)–(4); art. 2173 alin. (3); art. 2174 alin. (2) şi (3); art. 2176 ; art. 219; art. 220 alin. (3); art. 238 alin. (2); art. 239 alin. (2); art. 240 alin. (2); art. 243 alin. (3); art. 247 alin. (2); art. 248 alin. (2)–(5); art. 252 alin. (3) şi (4); art. 257 alin. (3) și (4); art. 264 alin. (4)–(6); art. 275; art. 278–280; art. 282– 284; art. 285 alin. (1) și (2); art. 286; art. 289–2893 ; art. 292; art. 295 alin. (1)–(6); art. 2951 alin. (1) şi (2); art. 2952 alin. (1)–(3); art. 310 alin. (2); art. 314 alin. (2); art. 317; art. 318 alin. (2); art. 319–321; art. 322 alin. (2); art. 324–328; art. 3302 ; art. 332–3351 ; art. 337–343; art. 344 alin. (2); art. 347; art. 349; art. 352 alin. (3); art. 3621 alin. (3); art. 365 alin. (2) şi (3); art. 368 alin. (2); art. 369 alin. (3); art. 370 alin. (3); art. 385–388;"

Colegiul penal constată că prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 13.09.2019 ***** a fost condamnat în baza art. 27, art.145 alin. (2), lit.a, i, j), art. 145 alin.(2) lit. j); art.84, art.145 alin. (2), lit. a, i, j) art. 42 alin. (5), art. 145 alin. (2), lit,j), art. 70 alin. (3^1), art. 174 alin.(1), art. 84, art. 85 Cod penal, fiind condamnat la 19 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Potrivit materialelor dosarului, se atestă că prin scrisoarea nr. 5/B-246/22 din 26.08.2022, administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul l-a informat pe condamnatul *****, că în privința acestuia nu poate fi aplicată Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, dat fiind faptul, că conform prevederilor art. 107 alin.(3) Cod penal: Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)-(4), precum şi persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171- 171^1, 201, 206, 208, 208^1 şi 208^2.

În circumstanțele enunțate supra, Colegiul penal constată că instanța de fond a dat o apreciere superficială argumentelor expuse de către partea apărării în cererea de recurs cu privire la aplicabilitatea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or argumentul instanței de judecată referitoare la neaplicabilitatea prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, dat fiind faptul, că acesta a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 174 alin. (1) CP, sunt pripite, fără a fi examinate și apreciate fiecare probă administrată la dosar din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor în raport cu cererea condamnatului cu privire la aplicarea amnistiei.

Or Colegiul Penal reține că conform prevederilor art. 1 alin. (1), (4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova " (1) Prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor

condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8.

(2) *Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului National de Probațiune, precum şi din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției*.

(3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

(4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

(5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror.

(6) *Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială*."

La capitolul dat, reieșind din normele de drept menționate mai sus, se deduce că, posibilitatea aplicării actului cu privire la amnistie, poate avea loc în cazul în care comisiile speciale/instanța va ajunge la concluzia că condamnatul este caracterizat pozitiv și nu încalcă regimul de detenție, însă o atare concluzie nu există la materialele cauzei dat fiind faptul că comisia specială nu a examinat cererea condamnatului, or aceasta reprezintă o condiție obligatorie conform Legii nr. 243/2021 cu privire la amnistie.

Mai mult, Instanța de recurs reține că potrivit prevederilor art. 7 al Legii nr. 240/2021 (1) Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv; b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani; d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, cu condiția lipsei riscului de recidivă, constatată de un expert psiholog judiciar atestat; e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana

condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani; f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră; g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate. (2) Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 6 alin. (1) lit. a), b), c), e) sau g). (3) În cazul persoanei al cărei termen de pedeapsă pentru aceeași infracțiune a fost redus anterior în temeiul unui act de amnistie sau de grațiere, reducerea repetată a termenului în baza prezentei legi nu poate fi efectuată. (4) O persoană condamnată poate beneficia de o singură reducere a termenului de pedeapsă prevăzută de prezenta lege.

Conform art. 9 al Legii sus menționate, persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.

Deci Colegiul reține că, instanța de judecată a examinat plângerea condamnatului superficial, fără a constata circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cauzei, or se atestă că instituția penitenciară nu a examinat sub toate aspectele cererea condamnatului ***** privind aplicarea actului de amnistie, nefiind transmisă examinării comisiei speciale, astfel condamnatului fiindu-i încălcat dreptul la o examinare efectivă și la un proces echitabil.

Mai mult Colegiul apreciază neîntemeiată concluzia instanței de judecată prin care a fost respinsă cererea condamnatului, or instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că ***** a fost recunoscut vinovat şi pentru alte infracțiuni, înafară de art. 174 alin. (1) CP al RM, fapt confirmat prin copia sentinței Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 13.03.2019 anexată la materialele cauzei penale, sau pentru celelalte infracțiuni din cumulul de infracțiuni instanța nu s-a expus asupra aplicabilității sau neaplicabilității actului de amnistie.

În contextul celor relevate, Colegiul penal reține, că încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este neîntemeiată, or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat.

Prin urmare, prima instanță nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea adoptată, astfel, dreptul de a fi auzit a fost încălcat, or, dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanța de fond.

În acest concurs de împrejurări, instanța de recurs consideră că nu se poate dispune posibilitatea examinării soluției hotărârii contestate, deoarece în lipsa

indicării tuturor motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanțelor, Colegiul penal nu are criterii de apreciere a temeiniciei sau netemeiniciei soluției pronunțate.

În acest context Colegiul penal reține prevederile art.469 Cod de procedură penală unde sunt enumerate toate chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei.

Astfel, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, dintre care: Pct.18 alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

Potrivit prevederilor art.470 alin.(1) Cod de procedură penală, Chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

În contextul celor relevate, Colegiul penal reține, că încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este neîntemeiată, or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate de condamnat și apărător, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat.

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanța ierarhic inferioară fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Primind dosarul la o nouă examinare, instanța urmează să înlăture lacunele admise la examinarea cazului şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o încheiere legală şi întemeiată.

Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, într-un alt complet de judecată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recursului, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct.1), lit.a) CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul condamnatului ***** și recursul suplimentar al avocatului Danciuc Ghenadie în interesele condamnatului *****, casează total încheierea

Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 16.03.2023, dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Igor Mânăscurtă

Judecătorii: Oxana Robu

Stelian Teleucă